

بیمه از نظر اقتصادی

- پیشرفت بیمه با توسعه اقتصادی کشور مقارن است.
- ترمیم وضع اقتصادی یک کشور و افزایش مبادلات و ترقی سطح زندگی و توسعه سرمایه‌گذاری موجب پیشرفت بیمه در آن کشور می‌شود.
- متقابلاً پیشرفت و اشاعه بیمه نیز به بهبود وضع معیشت افراد کشور و حفظ ثروت ملی و تشکیل پس اندازهای بزرگ کمک می‌کند.

حفظ ثروت ملی

3

- نخستین و روشن‌ترین اثر اقتصادی فعالیت‌های بیمه‌ای، حفظ اموال و تأسیسات متعلق به دولت است که جزئی از ثروت ملی را تشکیل می‌دهد.
- صاحبان اموال و تأسیسات، در مقابل تحصیل تأمین بیمه‌ای ناگزیر می‌باشند به طور مستمر حق بیمه‌ای پرداخت کنند و این خود رقم بالایی به هزینه‌های آن‌ها می‌افزاید.
- ولی این اطمینان برای آن‌ها هست که در صورت تحقق خطر مورد انتظار لطمه‌ای به دارایی وارد نخواهد شد و خسارت‌های وارده را بیمه‌گران جبران می‌کنند.

تضمین سرمایه‌گذاری

4

- توسعه اقتصادی کشور در گرو سرمایه‌گذاری‌های جدید است.
- سرمایه‌گذاری جدید در صورتی ممکن است که:
 - اولاً منابع سرمایه در دسترس باشد.
 - ثانیاً وسایلی برای حفظ سرمایه‌گذاری در مقابل خطرهای گوناگون که آن را تهدید می‌کند، وجود داشته باشند.
- خطرهای مختلفی سرمایه‌گذاری‌ها را تهدید می‌نماید:
 1. خطرهای اقتصادی (بحران‌های اقتصادی، تورم و تغییرات نرخ برابری ارز)
 2. خطرهای طبیعی و فاجعه آمیز (سیل و طوفان و زلزله)
 3. خطرهای انسانی (آتش سوزی، تصادف اتومبیل)

ایجاد اعتبار و توسعه مبادلات

5

- موسسه‌های بیمه ضمن ایفای نقشی که در توسعه سرمایه‌گذاری و تثبیت وضع مالی واحدهای اقتصادی دارند به طرق مختلف به ایجاد و افزایش اعتبار و توسعه مبادلات مالی و بین‌المللی کمک می‌کنند.
- این کمک ممکن است به‌طور مستقیم به وسیله یک نوع بیمه که به بیمه اعتبار معروف است صورت گیرد.
- در این صورت بیمه‌گر حالت ضامن را در مقابل بستانکار خواهد داشت که متعهد است به جای بدهکار این بدهی را بپردازد.
- یا اینکه اگر خطر موضوع بیمه، از خطرهای غیر تجاری مثل خطرهای طبیعی باشد، بیمه‌گر متعهد پرداخت خسارت در صورت وقوع خطر می‌شود.
- همچنین چون موقعیت مالی بیمه‌گذار را تثبیت می‌کند، لذا غیر مستقیم اعتبار او را در مقابل بستانکاران و افراد طرف معامله‌اش تقویت می‌نماید.

توسعه سرمایه‌گذاری

6

- در تمام انواع بیمه، حق بیمه اصولاً از قبل دریافت می‌شود.
- بنابراین مؤسسه‌های بیمه، قبل از آنکه خسارتی بپردازند، حق بیمه دریافت می‌کنند.
- حق بیمه‌های دریافت شده از قبل، وجوه هنگفتی را تشکیل می‌دهد.
- این وجوه در اختیار شرکت‌های بیمه است و اصطلاحاً به آن‌ها ذخایر فنی می‌گویند، که می‌توانند از طریق مختلف به کار افتند.
- ذخایر فنی شرکت‌های بیمه در یک کشور می‌تواند به حدی باشد که نحوه به کارافتادن آن اثر در وضع اقتصادی آن کشور داشته باشد.

تأثیر بر موازنه ارزی

7

□ بیمه اتکایی

- هر شرکت بیمه می‌تواند تا حد معینی خطر قبول کند.
- تمام بیمه‌گران ناگزیرند:
- از قبول موارد بیمه با ارزش‌های زیاد خودداری کنند.
- برای هر مورد بیمه‌ای اعم از بزرگ و کوچک (از نظر ارزش) بیمه‌نامه‌ای را صادر کنند.
- آن قسمت از ارزش مورد بیمه را که بیشتر از ظرفیت آن‌هاست به بیمه‌گران دیگر واگذار کنند.
- قسمتی از حق بیمه نیز متناسب با مبلغ واگذار شده باید بیمه‌گر اتکایی پرداخت شود.
- بیمه‌گر اتکایی می‌تواند یک یا چند شرکت بیمه داخلی باشد.
- اگر ارزش مورد بیمه بسیار زیاد باشد شرکت‌های بیمه‌اتکایی می‌توانند خارجی باشند.
- در این حالت، قسمتی از حق بیمه به صورت ارز از کشور خارج می‌شود.
- بیمه‌گران یک کشور می‌توانند از کشورهای دیگر بیمه اتکایی قبول کنند. بنابراین تعادلی در مبادلات ارزی به وجود می‌آید.

تحمل هزینه ارزی برای عملیات اتکایی

8

(1) در کشورهای صنعتی:

- در کشورهای صنعتی به دلیل درآمد سرشار ارزی مشکلی را به وجود نمی‌آورد.
- در این کشورها مؤسسه‌های بیمه داخلی به دلیل فعالیت وسیع و بنیه مالی قوی، نیاز آن‌ها به تأمین بیمه اتکایی از خارج کمتر است و می‌توانند از سایر کشورها بیمه اتکایی قبول کنند و درآمد کسب نمایند.

(2) در کشورهای در حال توسعه:

- این کشورها به دلیل مشکلاتی که در تأمین ارز دارند، هزینه ارزی به هر میزان که باشد برای آن‌ها سنگین است.

(3) در کشورهای توسعه نیافته:

- به دلیل ضعف اقتصادی تحمل هزینه ارزی برای آن‌ها دشوار است.
- مؤسسات بیمه در این کشورها از جهت وضع مالی، توسعه فعالیت و سطح اطلاعات فنی ضعیف هستند. بنابراین بیشتر معاملات بیمه‌ای خود را به صورت اتکایی به خارج از کشور واگذار می‌کنند.
- این کشورها امکانات برای قبول بیمه اتکایی از خارج را ندارند.